Total Pages 02 PKC/PG/IIIS/SAN-301/17

2017

M.A.

3rd Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 301

Full Marks : 50

Time : 2 Hours

Answer all questions

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

(सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः ।)

1. अधोलिखितयोः प्रश्नयोरेकस्योत्तरं देयम् । 10X1

क) मम्मटोक्तदिशा काव्यलक्षणं यथाग्रन्थमालोच्यताम् ।

ख) काव्यप्रकाशमनुसृत्य "लक्षणा तेन षड्विधा " इति सूत्रस्याशयः व्याख्यायताम् ।

2. सप्रसङ्गं द्वयोः व्यख्या कार्या । 5X 2

क) एतद्विलक्षणा तु कविवाङ्निर्मितिः।

ख) अतादृशि गुणीभूतव्यङ्ग्यं व्यङ्ग्ये तु मध्यमम् ।

ग) क्वचित्तु स्फुटालङ्कारविरहेऽपि न काव्यत्वहानिः ।

(Turn Over)

3. सलक्षणं सोदाहरणं यथेच्छमलंकारद्वयस्य स्वरूपमालोच्यताम् । 5X2

अनुप्रासः, उत्प्रेक्षा, निदर्शना, समासोक्तिः ।

4. अधोलिखितेषु सयुक्तिकं यथेच्छं द्वयोः श्लोकयोः अलंकारनिर्णयं क्रियताम् । 5X2

क) चकितहरिणलोललोचनायाः क्रुधि तरुणारुणतारहारिकान्तिः।
सरसिजमिदमाननं च तस्याः सममिति चेतसि संमदं विधत्ते ।।

ख) वदनं वरवर्णिन्यास्तस्याः सत्यं सुधाकरः ।
सुधाकरः क्व नु पुनः कलङ्कविकलो भवेत् ।।

ग) कर्पूर इव दग्धोऽपि शक्तिमान् यो जने जने ।
नमोऽस्त्ववार्यवीर्याय तस्मै मकरकेतवे ।।

अथवा

5. अधोलिखितेषु द्वयोः अलंकारयुगलयोः पार्थक्यं निरूपयत । 5X2

क) उपमारूपकयोः

ख) वेशेषोक्तिविभावनयोः

ग) दीपकतुल्ययोगितयोः

समाप्तम्

(Internal Assessment-10)